

[Ambiental](#)

Xavier Martí: "La millor manera perquè un espai natural es conservi és fer-ne partícip a la gent"

03/11/2016

Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya

Autor/a: Anna Parisi

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Xavier Martí: "La millor manera perquè un espai natural es conservi és fer-ne partícip a la gent" Font: Associació Hàbitats

Xavier Martí: "La millor manera perquè un espai natural es conservi és fer-ne partícip a la gent"

03/11/2016

Autor/a: Anna Parisi

Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya

Resum:

L'Associació Hàbitats mobilitza cada any milers de voluntaris i voluntàries pels rius i rieres de Catalunya, en el marc del Projecte Rius. Parlem amb Xavier Martí, president de l'Associació.

Quina és la missió de la vostra entitat?

La nostra missió és donar a **conèixer el medi natural, concretament l'àmbit fluvial**, per afavorir la seva conservació. **La millor manera de què un espai es conservi és fer que la gent participi d'ell.**

Treballem des del **voluntariat ambiental** i la **participació ciutadana**: la gent pot implicar-se de forma voluntària i de moltes maneres en els rius.

El [Projecte Rius](#) és el nostre projecte principal, amb tot el que de col·lateral hi ha al medi fluvial, i sovint **col·laborem amb altres entitats** en jornades temàtiques i accions sobre aigua i medi fluvial. Fa poc vam fer una molt maca sobre rius i ratpenats, col·laborant amb l'Associació [Galanthus](#) i el [Museu de Ciències Naturals de Granollers](#) en una jornada mixta de [Quioribus](#) i Projecte Rius.

Com va néixer el Projecte Rius?

L'[Associació Hàbitats](#) i el Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona es van posar en contacte, fa quasi 20 anys. Al Departament, Narcís Prat i Maria Rieradevall, feien inspeccions de rius, molt científiques i en l'àmbit universitari. Es va pensar de trobar una manera de **fer accessible a la ciutadania comuna el fet de poder veure l'estat del riu**, i avaluar-ne la salut. Així va sortir el manual del Projecte Rius, i el projecte sencer.

Quina és la realitat que tenim a Catalunya?

L'entorn fluvial **cada vegada es coneix més**, però quan vam començar, ara **fa 20 anys, la gent en sabia molt poc**, fins i tot dels espais que tenien més a prop de casa. De fet, **els rius estaven molt malament**, físicament en un estat molt deplorable, i la gent ni sabia que existia medi fluvial al costat d'on vivien. L'estat dels rius ha anar millorant molt amb les actuacions de l'administració, tot i que continua havent-hi molt per fer. Amb les dades de les inspeccions, elaborem l'informe Rius.cat, que fem arribar al Departament de Territori i Sostenibilitat i a l'Agència Catalana de l'Aigua, i difonem per les xarxes. Allà s'indiquen els "trams vermells", i esperem que la Generalitat actuï.

Amb el Fem Dissabte!, també donàveu empenta a la millora del medi.

Sí, nosaltres promovíem el [Fem dissabte!](#), on grups de voluntaris i voluntàries recollien residus abandonats en les lleres de rius i torrents. Es recollien i s'enviaven les dades a l'Agència de Residus. Amb el temps l'Agència ha impulsat la jornada europea Let's clean up, que ha absorbit el Fem Dissabte! Nosaltres actualment coordinem les jornades de [Let's Clean Up](#) que es realitzen en medi fluvial.

Quants voluntaris i voluntàries teniu ara i quin paper juguen en el si de la vostra entitat?

Ha crescut molt el nombre de voluntaris i voluntàries que tenim, tenim **xifres espectaculars. 2800** persones han participats d'una forma o altra en les darreres inspeccions dels rius. En el poc que portem de tardor, tenim 25 nous grups!

Ens agradaria molt que els voluntaris passessin a ser socis amb una major implicació en l'associació, però és quelcom que costa, tot i que la quota és simbòlica. Tenim voluntaris i voluntàries a quasi totes les comarques, i pensem que pot ser el gran abast territorial dificulta que vulguin venir a reunions de socis i sòcies.

Quin és el perfil del vostre voluntariat ?

Hi ha molts perfils. Tenim moltes escoles amb **alumnes i mestres** implicats en el Projecte Rius, i sobretot moltes **entitats locals de conservació** de natura, passant per grups de **gent gran jubilada**, o **associacions culturals**. Nosaltres **treballem en xarxa amb associacions locals** i grups de persones que decideixen fer-se voluntaris i

voluntàries del Projecte Rius.

A través del Departament d'Ensenyament estem en contacte amb els instituts que comencen les proves pilot d'Aprenentatge i Servei. Adapten el voluntariat que duen a terme al seu currículum, i treballen molt bé els rius.

Perquè creieu que venen els voluntaris i voluntàries a la vostra entitat?

Nosaltres promovem que s'apropin organitzant moltes sortides formatives per donar a conèixer el projecte, amb la complicitat d'entitats locals i ajuntaments. **Quan venen al riu, i veuen com funciona, decideixen incorporar-se.**

Una vegada formats, els **grups de voluntariat tenen un funcionament autònom**. Hi ha unes dates per les inspeccions, han de seguir els protocols i publicar les dades a la web, però es poden organitzar autònomament.

De vegades quan un grup fa molt de temps que inspecciona un tram de riu, pot decidir adoptar-lo. Aleshores fan alguna cosa més que inspeccions, també es dediquen a **restaurar el bosc de ribera**, a posar panells informatius, passeres perquè no es trepitgi. Petites iniciatives que tot i així tenen un cost econòmic, i per tant cal buscar ajuts.

A més llarg termini, es poden plantejar fer [custòdia fluvial](#). Aleshores s'elabora un pla de custòdia, amb fases d'actuacions, i se signa el conveni de custòdia a tres bandes. Fins ara la custòdia fluvial l'ha promogut ajuntaments i propietaris particulars que s'interessen per mantenir els valors ambientals dels seus terrenys vora els rius.

Com creieu que serà la vostra entitat d'aquí a 10 anys?

Esperem sobreviure! Voluntaris i voluntàries en tenim cada cop més, però perquè l'entitat sobrevisqui calen recursos econòmics i logístics de l'administració.

Tenim diversos projectes a l'espera de finançament, com l'adaptació del Projecte Rius per persones amb diversitat funcional. També hi ha la xarxa del Proyecto Ríos, amb entitats que actuen a altres àrees de l'estat i de Portugal, replicant el nostre model. Voldríem ser una veritable xarxa i intercanviar informació sobre els rius.

Seria d'esperar que d'aquí a 10 anys hi hagi una major implicació de les empreses. Nosaltres defensem la nostra estructura d'associació, però voldríem implicar empreses que col·laboressin en el projecte, o s'involucreassin en la custòdia.

Quin ha estat per tu el moment de més passió a l'entitat?

Tots. Tant els bons com els dolents. M'agrada quan rebem un reconeixement com el [Premi de Medi Ambient](#), sortim a la premsa, i participem en jornades, però també **m'agrada el dia a dia**, la relació amb les tècniques, anar solucionant els petits problemes quotidians de l'entitat, la factura del lloguer o una avaria a l'oficina.

És **molt gratificant veure com va creixent el voluntariat**, noves persones que participen en les sortides formatives i que acabaran creant nous grups de voluntaris. Adonar-se que la **gent té cada vegada més coneixement i més ganes de recuperar l'espai i cuidar el seu riu**, després d'haver-lo, vist en molts casos, fet una claveguera.

Etiquetes: [associació hàbitats](#), [Xavier Martí](#), [entitats ambientals](#), [educació ambiental](#), [participació ciutadana](#), [Conservació de la Natura](#), [rius](#), [bosc](#), [voluntariat ambiental](#), [Custòdia del territori](#), [espais fluvials](#), [biodiversitat i espais naturals](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/ambiental/noticies/xavier-marti-la-millor-manera-perque-un-espai-natural-es-conservi-es-fer-ne>